Modellen: Venndiagrammet

Faktatextsamtal i grupp · åk 4–9

Till modellen hör exemplet om skolan, här två rum, och tre blad att skriva ut eller skriva i på dator. Skriv ut veckans blad på A3: lärarens sida säger vilket. Exemplet är en egen bild.

Modellen	
Säg till gruppen	*”Ett venndiagram jämför två saker. Varje sak har en ring. Där ringarna går in i varandra står det som gäller båda.”*
Modellens fråga	Vilka två saker jämförs, och vad är lika och vad är olika?
Den passar	när texten ställer två saker mot varandra. Pröva om texten säger vad som gäller båda och vad som bara gäller den ena. Om den handlar om en sak och sakens delar passar tankekartan.

Så läggs den	
Första gången	Visa exemplet om skolan och läs exemplets text högt, en mening i taget. Efter varje mening frågar du var den står i exemplet. Återge sedan texten ur exemplet, medan du pekar.
Exemplets text	Matsalen och idrottshallen är skolans två största rum. Båda delas av alla klasser. I matsalen sitter vi stilla och äter, medan vi rör oss i idrottshallen. Idrottshallen har ribbstolar, men matsalen har bord. Vaktmästaren heter Sam.
Ringarna	Varje ring är en sak och får sakens namn. Det som gäller båda ligger i mitten. Ett avsnitt kan ge två post-it-lappar, en i var ring.
En lapp till	En lapp utöver ringarna får platsen En lapp till, med ett namn som säger vart den hör: *”Hör till”* och sakens namn, med ett streck till ringen. I exemplet heter platsen *”Hör inte till jämförelsen”*.
Flikarna	I fliken på varje plats står textens ord för jämförelsen, som *”båda”*, *”medan”* och *”men”*.
Återge texten	Säg de två sakerna, sedan mitten och sist ringarna, med flikarnas ord, som *”Båda delas av alla klasser”*.
Se upp	Lappen ligger fel: *”Gäller det båda?”* En tom plats är inget fel.
Bladen	Blad 1 har två ringar, blad 2 tar en punkt i taget och har inga ringar, och blad 3 tar det lika före det olika.

© Niclas Fohlin. Ur Faktatextsamtal i grupp, https://niclasfohlin.se/stodundervisning/faktatextsamtal-i-grupp.